

MÁGYAR KÜRIR.

Nr. 20.

Indult Bétsből, Kedden, September 6-dikán, 1831.

B é t s.

Ó Ts. K. Felsége azt méltóztatott Sept. 2-dikán kiadott kegyelmes végzésében rendelni; hogy a' Cholera feltartóztatására kinevezett középponti Udvari Biztosság, valamint az Alsó Ausztriai, tartománybeli egészség állapotjára ügyelő Biztosság is eloszlattassék, és annak foglalatossága az egyesült Ts. K. Udvari Cancelláriára 's az Alsó Ausztriai Kormány-székre bízattassék.

H o l l a n d i a.

August. 17-kén az Antverpiai Fellegrár előtt egy Anglus postahajó kötött ki. Ezen ment hivatalos levél által Admiralis Codrington General Chassét arra inti, hogy azon ladikokat, mellyeket a' Scaldisról elvitetett, küldje vissza.

August. 15-kén estve, a' Hollandusoknak hajósseregei közül Antverpia előtt már tsak egynehány volt. Azon Belgakereskedő hajók, mellyeket a' Hollandusok elvettek Aug. 16-kán délelőtt 10 órakor adódtak vissza.

A' Courier de la Sambre írja: A' Bautosemi útközetnél a' Namuri polgárkatonaság közzül egy Tiszt, a' Királynak magának mutatta meg, hogy azon töltésekben, mellyek nekik osztódtak, golyóbis nintsen. Azt mondják, hogy erre a' Király így szóllott: lehetetlen, és az után nem sokkal azt a' pa-

rantsolatot adta ki, hogy húzzák vissza magokat. St. Trond-ból a' f. h. 17-kén jelentik: hogy az Orániai Hertzeg tegnap Tirlemont-ban General Gerarddal együtt fölöstökömlt.

A' hollandiai Ujságok bizonyítása szerént; a' Belgák már több ízben tettek próbát az Orániai Hertzegnek megölésében. Nevezetesen midőn a' Hertzeg, a' Frantzia General Gerarddal egykotsiban Tirlemont-on menne keresztül, reálöttek, de szerentsére a' golyóbis sem a' Hertzeget sem a' Generalist nem érte. Ugyan tsak ott, a' város kapujánál egy fegyverben lévő ember, kivont kardal a' kotsihoz ugrik, 's a' Hertzeg felé intézett vágása által gonosz tzélját bizonyosan elérte volna, ha a' General Gerard kísérői meg nem fogták volna. Ez az elvetemedett gonosztévő azonnal föbe lövetett.

Ó Királyi Magasságok, az Orániai és Friedrik Hgek Hagába való pompás bemeneteleket Aug. 23-kán tartották. A' Királynénak, Albrecht Burkus az Orániai és Friedrik Hertzeg Aszszonyoknak, — a' kik a' Vitéz Kir. Hertzegeknek elejikkbe mentek, — társaságokban, nagy harangozás, ágyú durrogások és a' minden felől öszve futott népnek számtalan öröm Éljen kiáltásaik között mentek a' városnak úban eső felékesített útszáin keresztül, a' Királyi Palotához, a' hol Őket a' Király egy áltá-

non az Ő hűséges alattvalóinak jelenlétében atyai karjai között szorítva fogadta el. Az ezen alkalmatossággal öröme gerjedt népet nem lehetett megtartóztatni, hogy az Orániai Hertzeg kotsijából a lovakat kifogván, azt maga ne húzza a Királyi palotáig. Estve a város pompásan ki volt világosítva.

A' belga Moniteur Aug. 26-kán. A' Londoni Conferentzia 26 dik Juliusban a' Belga Igazgatóséket felszólítja, hogy Meghatalmaztakat küldene Londonba, azon Tractatusok felett való tanácskozásra, mellyek a' két Ország közt még fennlévő egyenetlenségnek tökéletesen véget vessenek. E' végre a' Belga Igazgatósék Weyer Urat hatalmazta meg.

A' hollandiai, sőt a' belga Újságok is gúnyolják Minister Meulenaere nek azon tselekedetét, melly szerént a' Monsi Kereskedő társaságtól tudósítást kívánt arról, hogy miképpen lehetne a' Jáva szigetén a' Belga vitézséggel nyert új birtokokból legtöbb hasznot venni.

N a g y B r i t a n n i a .

Az alsó háznak Aug. 18-kán tartott Ülésében Lord Strangford a' Koronázásra nézve azt a' megjegyzést tette: hogy jó volna előre megtudni, valyon a' Király a' hódolást különkülön minden Pairetől kívánja e', vagy pedig, ha azt a' többinek nevében csak egy Pair viszi véghez, azzal megelégszik e', minthogy kivált a' távollakóknak az utazásra idő kívántatik. Említé azt is, hogy azzal a' költség nem sokasodnék, mivel azt ö magok tartoznak tenni. Gróf Grey erre azt felelte: hogy a' Király kívánságá szerént a' Pairek a' hódolást éppen úgy tegyék, mint a' III György megkoronázása alkalmával. A' mikor t. i. a' Téged Isten dítésérünk éneklése alatt a' Hertzegek helyett öszveséggel Hertzeg

Devonshire; a' Marquis-k helyett Marquis Rockingham; a' Grófok helyett, Gróf Talbót; a' Viscount-ok helyett Viscount Say és Sele; a' Bárók helyett pedig Fő Rancellarius Lord Henleg, hódoltak. Mindenik közzülök a' hódoláskor a' maga koronáját levévé a' Királyét illetve és a' Királynak bal orzáját megtsókolta.

F r a n t z i a O r s z á g .

A' Tribune (egy a' Párisi legliberalisabb Újságok között) nem elégedvén meg azzal, a' mit a' minap kívánt, hogy t. i. a' Paireknek nem tsak Örököség, hanem egész Rendjek töröltessék el, most már egy lépéssel tovább megy, a' midőn azt jövendőli: hogy a' Királyi méltóság Örököségének leromlása elkerülhetetlen és az nem sok idő múlva bekövetkezik. „A' józanabb gondolkozásra „jött nép, úgymond, éppen úgy fog el- „felejtkezni a' Királyi méltóság örökös- „ségéről, a' mint ma a' Pairekéről töb- „bé nem emlékezik. Kevés óltalmazói „fognak annak találatni, és ha megén- „gedjük is azt, hogy a' mostani Király „a' dolgok jelen tsendes folyása, semmi „változást nem szenvedvén, pályafutását „minden háborgatás nélkül elvégzi (a' „mit egyéberánt nem hiszünk); bizonyo- „sok vagyunk benne, hogy maga az ő „t. i. a' Királynak) (fija elmúlhatatlanul „szükséges dolognak fogja tartani a' nép- „hez való folyamodást azon kívánsággal: „hogy ő Koronáját örömeoseb fogadja „el szabad választás által, mint olyan „jószágot, melly örökség szerént száll „reá.“

Erre a' France Nouvelle (Frantzia Ministeri Újság) a' következő megjegyzést teszi. „A' mi embereink egyen- hány napok óta igen sokra mentek. Mert már nem tsak azon Igazgató hatal-

mat támadják meg, mellynek lételt polgári-alkotmányunk adott, hanem magának a' Királyi méltóságnak is kétségbe hozzák örökösségét. Valójában, miolta némely Ujság levelek a' rágalmazást a' Király Személyére is kiterjesztik, könnyű volt ellátni, a' dolognak ezen kimenetelét; kevésnek tartván már annak gonosz indulatból származott óltsárolását, hogy azt elréimítsék, veszedelmekkel telyes Jövendelésekhez folyamodnak; — társasági alkotmányunknak legerősebb talpkövet akarják megreszkettetni, azal a' reménységgel, hogy majd egyszer az egészet fogják össze dönteni.

A' Követek Kamarájában, önindításból 30 Tagokból egy Biztosság állott össze, a' végre, hogy a' Kereskedésnek, Fabrikáknak és Hajókázásnak Interestjét vegye tekintetbe. Ezen Biztosság, közrebotsátott hirdetésében tulajdonképpen való szándékát elhalgatván, tsak azt mondja, mivel a' kereskedés és a' mívész szorgalom Frantzia országban nem külömben mint egész Európában is igen rossz lábön áll, a' Frantzia törvénytévő hatalom pedig ezen rosszson sokat segíthet; óhajtani kell, hogy ennekután a' beszélőszékre olyan emberek is állanának fel, a' kik az Országra nézve valósággal tsak hasznos dolgokról beszéljenek.

Strassburgból Aug. 26-kán. Egy útas azok között, kik a' Niederbronnigyorsszekeren útaztak, míg a' társaság Hagenauban ebédelt, a' nagy számmal öszvesereglett Nép között, néhány a' Vallás ellenére kis könyveket osztogatott ki. Alig érté meg a' sokaság a' könyv foglatatját, a' midőn zúgoiédva kezdé szidalmazni azt, a' ki őket valásokról el akarja téríteni. Tsak hamar ozután ilyen szavak között: Készebb vagyok meghalni, mint a' Vallásomról lemondani! nekünk más Vallás nem kell!

's a' t. az írás kiosztogatójára rohantak, 's arra a' sárt és követ olly sűrűn hányták, hogy az útasokat, a' felingerlett Népnek dühösségéből tsak a' neki sarkantyúzott lovak futása szabadithatta meg. Nagyon hihető dolog, hogy azon kis könyvetskéik éppen a' félék voltak, a' mellyek (a' mint a' Mannheimi Ujság bizonyítja) Strassburg és Rehl között az úton elszórva találtattak, illyen tizim alatt: az 1850 dikban selfedezett új Világ, nyomtattatott Strassburgban Dannbachnál, Helena útszában Nro 7. 28 dik Juliusba egy kotsiból széllyel szóródott; — horitékjan e' van: A' ki ezen könyvnek a' nép közzé való jutását megakadályoztatná, az kevés idő múlva meg fog halni. Doctor Gartenhoff ezen könyvetskét a' setétség előzői, Halicarnassusi Dionysius és Voltaire árnyék lelkeinek ajánlja.

Aug. 23 kán General Lafayette egész familiájával a' Királynál ebédelt. Az Algieri Dey, a' ki magát egészen az Európai szokásokhoz alkalmaztatva, látogató tzeduláira ezt nyomtattatja: Mr. Hussein, ex Dey d' Alger, tiszteletét a' Királynál a' következő napon tette.

A' Követek Kamarájának Aug. 27-ki Ülésében, Perier a' Ministeri Tanács Elölülője, egy hosszú beszéd által, az Igazgató Szék nevében a' Charta 23 dik Tzikkelyének megváltoztatását ajánlotta. Az említett tzikkely eddig így hangzott: „A' Frantzia Ország Hivatalos Nagyjainak (Paireinek) kinevezése, a' Királytól függ. Azoknak száma határozatlan. Az (t. i. a' Király) nékik (a' Paireknek) külömbféle rangokat adhat, azokat, a' mint jónak ítéli, vagy úgy teheti, hogy míg élnek tsak addig és tovább nem terjed, vagy úgy, hogy örökség szerént firól fira megyen.“

Ezen a' Perier ajánlása a' következő változtatást kívánja tétetni. „A' Pairek-Kamarája tagjainak kinevezése a' Királytól függ. Azoknak számok meghatározatlan.“ A' Pairek rang csak az élet végéig adódik, 's az az örökség jussa szerint tovább nem terjedhető. — Semmi ellenkező rendelkezések itten helye nincsen. A' jelenlévő tizkely ezután módosíthatatik; mindazonáltal, valamely (új) Törvényhozó hatalomnak az e' végre való tanácskozást ajánlani nem lehet, ha csak az az előtti Törvény tévő hatalom (5 esztendei Kamara) annak ezen tanácskozásra való hatalmat meg nem engedí.“

A' mint a' Courrier Français Aug. 26-kán írja: A' Követeknek azon Gyűlése, melly Ülését Lointiernél tartotta, és szám szerint 112 tagokból állott, a' következő hét Választottságot formálta: az Igazság- és Törvénykiszolgáltatásra; — Isteni tisztelet és közönséges tanításra; — a' Finantiára és adóra; — a' nyilvános munka- és a' kereskedelemre; — a' külső dolgokra; — a' háborúra; — és a' Tengeri dolgokra nézve. Ezekon kívül még külön Választottság rendelődött, mind azon ajánlások megvizsgálására, mellyeket az Igazgatószerk, a' Pairek méltóságát és valamely Követet illető fontos kérdésre nézve terjeszt elébe a' Kamarának. Ezen utóljára említett Választottságnak tagjai ezek: Gen. Lafayette, Gen. Lamarque, Odilon-Barrot, Maugin, Merilhou, Taillandier, Comte Dubois-Aymé, de Tracy és Cormenin Urak.

L e n g y e l O r s z á g.

A' Varsói Ujság, General Rozycinek, Szydlowiecből Aug. 10 kéről, a' következő tudósítását közli: Tegnap hat óráig tartó ütközet folyt az én

katonáim és az ellenség serege között. Ilyet, melly az ellenségtől öszvelövdőtvetvén, nagyrészent a' lángok prédájává lett, odahagytam. A' Volhiniai Lovasság, mellyet a' vitéz Rozycki Obester vezérlett, az ellenségnek egy egész könnyű lovas és gyalog Regimentjétszelyverte. Az ellenség vesztesége mindöszve 200 emberre megy; — a' megsebesítettek közt van Major Ginet, az 50 foglyok között a' könnyű lovasság Majorja. Miközülünk 12-en elestek, 5-ten megsebesítettek.

Generalissimus Skrzyncki, Bolimovban a' Főhadiszálláson Aug. 10 kén az Igazgatószerknek azon Küldöttségéhez, melly az ő henyé veszteglése okának megvizsgálása végett a' Főhadiszállásra küldödött, a' következő Felszólítást bocsátotta: „Minekutánna, a' Küldöttségnek, eddig volt magamviseletéről számot adtam, és mind azokat az Okokat, mellyek engemet arra indítottak, hogy az ellenséget meg ne támadjam, előszóval előterjesztettem; hogy önmagamnak és mind a' most élő embereknek, mind a' história ítélettételének, a' mi nagyon szívemen fekszik, eleget tegyek, kötelességem, a' Küldöttségnek egyenesen kimondanom; hogy ha, az én minden személyes tekintetektől ment meggyőződésem azt parantsolta volna énnékem, hogy a' haza javáért a' Fő vezérseget tegyem le, azt önként tselekedtem volna, a' nélkül; hogy Küldöttség után várakoztam volna. De lelkesmerete azt mondja, hogy míg a' haza szent dolgának tökeletesen vége nem lesz, mint vezér, lelki testi erőmet feláldozván katonáimmal minden veszedelemben egyformán osztottam. Ezért, csak éppen ezért nem tettem, és magamtól nem is teszem le a' Fővezérseget. — Ugyde én a' legtisztább akarat mellett is hibázhatok. Felszólítottam tehát a' Küldöttséget, hogy ha a'

dolognak szoros megvizsgálása után a' haza javára nézve más új fővezér választását helyesnek ítéli, tüstént vegye el tőlem a' főhatalmat. Én pedig ezen határozásnak magamat nem hogy ellene nem szegezem, de sőt inkább az engedelmességben és a' legnagyobb áldozatok tételében a' seregnek mindenkor jó példát fogok mutatni. — Skrz ynecki.

Az Orosz főhadiszállásról Aug. 25-kán költ tudósítások szerint, a' Visztulának bal partján lévő Orosz Sereg már akkor olly közel volt Varsóhoz, hogy azt egészen berekesztette. A' Visztula jobb partján álló General Rosen, a' f. h. 21-kére viradóra, a' Visztulán Varsó és Prága közt lévő hidat gyújtó hajókkal felakarta vettetni, — de tzelja el nem sülvén, magát Milosnába visszahúzta, úgy mindazáltal hogy legkevesebb vesztesége sem volt. Ezen történet következtében a' Lengyelek Prága felől a' hídfő erősítésére több Bata lionokat rendeltek. — A' közbeszéd, a' két ellenkező Felek közt folyó alkudozást nagyon hirteli.

A' Burkus Státus Ujság, egy az Orosz táborban Aug. 20 dikán költ levél után így ír: Az Orosz Seregeknek állása, a' Varsóiaknak, a' Varsóviai, Kalisi, Sandomiri és Krakói Vajdaságokkal való minden közösüléseket tökéletesen elzárta, és a' Varsóban lévő lengyel sereget olyan állapotba helyeztette, hogy az Gen. Rüdiger ellen, ki magát az Orosz Fő sereggel egyesíteni akarja, semmit nem tehet. A' Fővezérnek az a' tzelja, hogy Varsót a' Rüdiger és Kreutz seregeivel egyesített hadával támadja meg. A' lengyel tábornoként nagy számmal oda hagyó katonák mind azt állítják, hogy a' katonák' megtsókkent hátorságát még csak a' Tisztek, kik már magok is megunták a' hosszszas táborozást, dédelgetik. A' sok helyeken felke-

lő nép csak kevéssé hátráltatja a' dolog kifejtődését. Mert annak akármilyen nagy számmal legyen is, könnyen és hirtelen való széllyel verésére, egy néhány Kozákok elégségesek. Így oszlottak nevezetesen a' napokban szélyel a' Krakói, Sandomiri és más Vajdaságokban felkelt népek. Az Ország jelen lévő szerentsétlen állapotjának, mindenek végét óhajtják. Úgy látszik, hogy maga az sem veti meszsze a' dolog végét, hogy Varsó sántzokkal körül van véve. Mert azokban sok katonaság, hadi eszközök és gazdag élés kamara kellene, mind ezeknek pedig a' lengyelek szükiben vannak. Egyébaránt a' Lengyelek javára nézve azt kellene óhajtani, hogy a' dolog ütközetre ne menjen.

A' Lengyel határszélekről Aug. 27-kén. (Burkus Státus Ujság. (Az Orosz hadnak, azon 3 lovas Regimentekből, egy lovas Örző Artilleria-Batteriából és egynéhány Kozákokból álló Résztét, melly Aug. 24-kén Kalis alatt ütött táhort, Osz tályos-Generalis Knorring, 's ez alatt Gen. Schilling és Gen. Markoff vezérlik, és a' Gerstenzweig seregét váltotta fel, melly utólsónak a' tevődött kötelességévé, hogy azt a' vidéket, az ott szerteszélyel lévő Lengyel katonaságtól tisztitaná meg, 's a' Kaszszákkal elfutott Tisztviselőket, a' magok helyeikre vinné vissza. Az Oroszok, Tisztviselőket sohol sem találtak 's ennél fogva rendeltetések tzeljának eleget tenni, igen nehéz volt. Az Orosz sereget Kalisnál nem ellentállással fenyegető katonaság, hanem a' külső városok kapuiban a' Magistratus az Orosz hatalom eránt viseltendő legtisztább hűség' ígéretével fogadta. Ide a' lakosok az Orosz seregszámára önként hoztak a' városból eleséget — de a' minek az ára betsületesen megfizetődött. Az Orosz sereg' főhadiszállása Varsótól $1 \frac{1}{2}$, Előörce pedig $\frac{3}{4}$ rész

mértföldnyi távolságra vagynak. A fővezér az útközetet, azon reménység alatt halasztja, hogy talán a lengyel táborban és Varsóban uralkodó Egyenetlenség oda viszi a dolgot, hogy annak vérontás nélkül vége szakad. A Fővezér Varsót, ha az alkudozás útján, mellyet, az ostromlásnak kárait és veszedelmét előre ellátó lakosok sürgetni fognak, megtarthatja, ágyúztatni nem fogja, ezen veszedelmes eszközt a legutolsó szükség-re hagyván.

N é m e t O r s z á g.

Lipsziából, Aug. 31-kén. Városunk tsendességét a' mult éjtszaka ismét lázzadás és erőszakoskodás zavarta meg. Okot vagy is inkább színt ezen, Királyi tekintet és közbékességet 's bátorságot letapodó Gonoszságra szolgáltatott, Ó Királyi Magasságának János Hertzgenek a' f. h. 26-kán kibotsátott azon parancsolatja, melly szerént a' polgári Örszeregnek (Communál Gárda) tegnap estvéli 6 órakor el kellett foglalni azt az új Strázsa-helyet, melly annak már régen kimutatódott, de az oda való menekelnek magát nyilván ellene szegezte. Hogy ezért némellyek az említett Gárda tagjai között bosszút álljanak, estve, mindjárt nap lement után polgári ruhában a' Strázsa-hely szomszédságába ösvegyülvén, a' népet arra készítették, hogy a' főstrázsa óltalmára oda rendelt polgári-vadász seregnek 7-dik Compániáját onnan verjék el, az említett 7-dik Compániára és az annak segítségére siető polgári örszereg' józanabb gondolkodásu részére, köveket hajigálván, 's közülök igen sok tisztet és köz embereket megsebesítvén, gonosz tzeljokat el is érték. De a' Lipsziához legközelebb lévő helyekből meg azon éjtszaka oda érkezett rendes katonaság erejének engedni és köteleességeket teljesíteni kéntelenítették. — Reményljük, hogy a' Vá-

rosi tanástól a' rend helyre állítása véget ki adott szoros rendeléseknek; azitt maradt rendes katonaságnak és a' polgári Örszereg' azon részének, melly a' hűség mellett állhatatos, tekintetel és erejek, elégséges lesz arra, hogy a' lázszatók gonosz szándékjok megújításától elrettenjenek.

O r o s z O r s z á g.

Egy Sz. Pétervári Journalban, mellyet a' belső dolgokra ügyelő Ministerium ad ki, az így gyetik fel, hogy a' Cholera nem most jelent meg első ízben Oroszországban, sőt már huszonhét ízben pusztította az ezt az Országot. Mutogattatik benne az is, hogy a' mostani Cholera nem egyéb azon Pestis neménél, a' mellyet régenten „fekete halálnak“ neveztek, 's hogy akkor más országokban is iszonyúbb pusztítást tett, mint most, oka a' volt, mivel sem az egészségre ügyelés, sem az orvosi tudomány és rendszabások állapota nem voltak olyan karban, mint most. — Eddig tett tapasztalás szerént, most általában véve a' városok 's helységek népességéhez képest 100 ember közül négy halt meg; 's meg vagyunk felőle győződve, hogy a' mint ez a' pusztító nyavalya nyúgot felé tovább terjed, 's olyan tartományokra talál, hol az egészségre ügyelés jobb lábón áll; pusztító erejéből mind inkább vesz, 's a' halandóság ritkább lesz.

B u r k u s O r s z á g.

Burkus Státus Ujság. Charlottenburg mellett egy hajón a' Cholera jelségeivel egy hajós megholt. A' hajó tüstént szoros őrizet alá tevődött. Mint hogy a' Charlottenburg és Berlin közt való közösülés megtiltása nagy károkat vonna maga után, az nem fog megakadályoztatódni. Úgy szintén Berlin, Potsdám sem fognak bezáródni, ha bennek a' veszedelmes nyavalya magát kiütö-

M a g y a r O r s z á g.

Hogy napról napra tovább terjed a' dögleletes Cholera nyavalya pusztítása, megtetszik azon hivatalos Jelentésből, melyet a' Budai Ujság Sept. 1-ső napján kiadott. E' szerént Aug. 30 dikáig 72 Törvényhatóságokban terjedett már el, és 1,328 városok és helységekben 111,960 személyek lettek betegek; kik közül 26,306-tan kigyógyultak, 56,008-an meghaltak, 's még 29,646-tan orvoslás alatt vagynak.

Ezen hónap 22-kén Litteraturánk Nesztora, Nyelvünk' leglelkesebb és fáradhatatlanabb előmozdítója, Tettes Tudós Kazinczi Kazinczy Ferentz Úr, több Ts. Vármegyék Tábla Bírája és a' Magy. Tudós Társaság Tagja, élete 72-dik évében Széphalmon rövid betegeskedése után a' mostani Cholera járvány nyavalyában meghalt. Gyászolni fogja őt minden jó, 's méltán, siratni a' Haza. Őt se ennek, se övéinek ki nem pótolhatja senki. Pályája nem a' legderültebb vala, vízzel, habbal, hullámmal, örvényel kelle küszdenie. 'S midőn jutalmat remélhete elragadá a' kéréletlen! Áldás, békesség hamvaira!

Jul. 31-dikén meghala Sáros-Patakon Phys. és Math. tanított Prof. Réz y Mózes Úr, az ott is dühösködő epemirigyben, kevés órákig tartott kínjai között. Mit veszte a' Haza a' szép, és mély tudományú férjfiúban, kinek egyik kitündöklő érdeme az volt, hogy a' Római nyelven igen tudósan írt, és verselt; nem szükség mondanunk. Született Fehér-Gyarmathon Szathmár Vgyében 1781. Novemb. 6-kán, nemes szüléktől; 's Özvegyét nemes Janka Joanna Asszonyt, Lajos, és Benjámin fiaival, 's Ludovica leányával hagyta hátra.

H. Böszörményből Aug. 24-dikén. Polgár társainknak, lakosainknak sűrű halálózásaiból eredt szomorúságunkat tetézi az a' nagy áldozat, melyet kívánt tőlünk a' halál, midőn felejtetlen emlékezetű Lelki Pásztorunkat Nagy Tiszteletű Nagy István Urat, két napig tartó betegsége után tőlünk elragadta a' folyó hónap 13-dikán reggeli hatodfél órakor. — 1770-ben született ez a' szép talentomú Férjfiú Debretzenben, a' hol tanulói pályáját, a' Senior-ságig kifutván, a' külső Országai Főiskolákban más fél esztendőt töltött. H. Böszörményben állott hé a' Predikatori Hivatalba 1801-ben és itt szolgált az Urnak Házában 30 esztendeig. Buzgó és lélekkel tellyes Prédikáziói, melyekbe az ő ékesen szóllása, érzékenyszíve lelket tudott önteni, nem tsak Hallgatóiban szerettek eránta egész életében tiszteletet; hanem az egész Túl a' Tiszai Superintendenciában esmeretessé tették, melyben 1823-ban Generális Notáriusságra emeltetett. — A' Helvétziai Vallástételt tartók, az ő Személyében derék, és a' kitetszők között való Oratort, az Ekklesia, mely őtet a' Cathedraba úgy nézte, mint békesség Angyalát, — sok hasznot tett Prédikátort, gyermekei, hűséges, és többé fel nem található Edes Atyát veszettek. Nem lehetett, tartóztatni az érzékeny népet, hogy szívének végső adóját a' Bóldogult eránt hült tetemcinek nagy zokogások közt a' sírig lett kikésérése által le ne fizesse.

Szalats Aug. 24 dikén. Szívemen fekvén a' mostan uralkodó Cholera nyavalya kegyetlen dühösködése (mellyől mi Isten kegyelméből mentek vagyunk), a' mi Vidékünket a' rettenetes essözések miatt fenyegető drágaság, — a' szegény sorsú embereket a' Só fogyatkozása miatt követhető veszedelem: — valóban öröm könnyek záporai gördülének szemeim-

ből, a' midőn megértetem, hogy Szalats M. Városa nagy érdemű Plehánusa, 's egyszersmind az Er-mellyéki Járásban lévő R. Catholica Sz. Ekkle'siák V. Esperestje, Fő Tisztelendő Knapp András Úr a' Szalatsi szegénységhez viseltető nagy lelkűségétől ösztönöztetvén e' folyó Hónap 22-kén Tizenegy mázsa Sót minden Vallásbéli külömbseg tekintete nélkül kiosztogattatott. Meg nem álhatom, hogy közönségessé tétel végett, hasonló nemes érzéseknek felgerjesztésére ezen Jótettet fel ne jegyezzem. — — Szüljön a' Magyar Ég sok illy' felebarátjain segíteni kívánó nagy lelkű Férjfiakat, 's pótolja ki a' Mindenható az ő ki fogyhatatlan Tárházából többszörösen mostani önkéntes adakozását!

N. Győr Aug. 28-kán. Ezen Sz. H. Győr városa tapasztalá a' Cholera borzasztó nyavalyának pusztításait, mellyben az Július 28 dikától fogva folyvást dühösködik, úgyhogy tsak a' város határán 600, Szigethely és Révfaluval együtt pedig összesen 950 embert fosztott már meg életétől. Sokan mégis orvoslás által szerentsésen megtartattak és kigyógyítottak. Ezek közül némely tudálatosan felgyógyult Betegek különösen fogják hálaadó köszöneteket Orvossok eránt nyilatkoztatni és közönségessé tenni. Adig is jónak látjuk a' következőket köztudományra botosítani. —

Tekint. Bakody Jó'sef Orvos Ur, ki már öt esztendőtol fogva a' Homeopathica Gyógyításnak sok, szép, és rendkívül való foganatját megbizonyította, ezen Cholera, és vele járó veszedelmes nyavalyákra nézve olly szerentsés volt Betegeinek Orvoslásában, hogy kivévén ket-

tőt, kik tulajdon rendtelenségeiknek tulajdoníthatják halálokat; még tsak egy sem halt meg keze alatt, szóval, tsak egy Halottja sem volt mind ekkoráig. Nem veszi ő, mint mondja Hahnemannnak Kámphorát általjában, hanem a' közönséges Orvosi vélemény szerént az Individuumoknak külömbféleségekhez képest választja ki az illendő homeopathikus szereket együtt olly hathatósan, hogy többen már a' Betegek közül, kiknél a' legszorosabb Allopathiai Szerek foganatlanul maradtak, mintegy az életnek utolsó pertzenjéről tudálatosan életre hoztattak 's felépültek. Már most minden, a' ki tsak szerét teheti, Bakody Úrhoz ragaszkodik: de fájdalom! egy ember annyinak elégtelen! veszedelemre tette ki már ügyis kétszer életét a' szünteleni foglalatosságok, nyughatatlanítások miatt, noha ugyan mind annyiszor Mestere lett tulajdon Cholerájának, de bár tsak, a' mit régen óhajt a' közönség, többen is követnék bebelbéli derék Orvosaink közül Hahnemannnak olly hathatós erejű találmánját; avagy jönnének vidékről több illyes Hahneman követői, hogy ha már ezen rettenetesen pusztító mirígynek járását semmi gát fel nem tarthatja, lennének legalább többen, kikre tellyes bizodalommal támaszkodhatnánk.

A' pénz folyamata September' 5-kén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátziói	77 1/10
Az 1820-béli sorsosok,	155
Az 1821-béli hasonlók,	115 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátziói,	39 1/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	928 1/3 for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Marton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykul Antal, (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)